

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinu

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0136

LOG Titel: De Stymphalidibus. Cap. III.

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

10 medio pectoris Gryphes, nec non Harpyiarum, & Leonum capita gestaret. De quibus omnibus mentio fit in libro meo de statuis, quem antè aliquot annos edidi.

E M B L E M A T A.

D O c t i s s i m u s a Andreas Alciatus de Harpyis hoc habet emblemata cum Lemmate BONIS a Em. 30.
A DIVITIBVS NIHIL TINENDVM:

Iunctus contiguo Marus mihi pariete, nec non

subbardus nostris nomina nota fori.

Africanus bene nummati sataguntq. vel vltro

Obstruere heu nostris undiq. luminibus.

Me miserum gemina, quem tanquam Phinea raptans

Harpyia, vi proprijs sedibus eijciant.

Integritas nostra, atq. animus quæ sitor honesti,

His nisi sint Zetis, his nisi sint Calais.

Sensus veruum est plerosq. viros bonos possessionibus suis extrudi per opulentos vicinos, nisi bono animo, atq. virtute vindicentur.

DE STYMPHALIDIBVS. Cap. III.

30 Tympthalides Aues, quæcunque tamen eæ fuerint, cum Poetis humanas carnes vorare tradantur, tantaq. esse feritate, ut in homines haud secus, ac Leones, & Pantheræ sauiant, non ad aliam commodius, quam ad rapacium carnivorarum volucrum familiam conferri nobis visæ sunt.

Æ Q V I V O C A.

S Tympthalos oppidum est Arcadiæ propè Corinthum, & Stympthalus amnis, aut etiam lacus vrbi eidem vicinus.

*Stympthalos oppidum
Stympthalus amnis.*

S Y N O N I M A.

30 S Tympthalides dictæ sunt à Stympthala palude, cui, & ipsi nomen à Stympthalo Arcadiæ oppido, propè quod sita erat. In ea aues hæ degisse feruntur, quas a Apollonius etiã Ploides vocavit, nec non Seleucides, & Charon, quod scilicet in lacu isto natarent. Cæterum apud Ovidium, & Senecam, & Martialem animaduerto in dictione Stympthalus penultimam longam esse, Aufonius tamen breuem protulit.

Etymologia.

a In Argo nauticis.

Ploides.

Seleucides

b Metam.

9.

c Iliad. Σ.

Stympthalides pepulis volucres discrimine quarso.

b Ovidius longam ponit eo versu:

Ve strum opus Elis habes, ve strum Stympthalides vnde:

Ratio est, quod alpha apud Græcos dichronon est, qualicentia c Homerus vltus est:

ἀρης ἀρης βροτολόγης.

Quod & d Martialis insinuat,

Es quos Aresares deces fonare.

d li. 9. Epi gram.

e Pausanias Stympthalides aues Arabicas vocat, quod Arabia quoque deserta eas feras exhibeat.

e In Arc.

D I F F E R E N T I Æ.

30 D Vbit a Pausanias nunquid Stympthalides aues Arcadiæ cum Arabicis vti nomine, a In Arc. inuicem non differant, ita forma etiam, & natura conueniant. Quod si inquit, semper genus fuit Stympthalidum, ut Accipitrum, & Aquilarum, facile adaucor indigenas esse Arabicæ. Et fieri potest, ut pars quedam ex illis in Arcadiam Stympthalum transularit. Arabes autem alio eas nomine principio, non Stympthalides appellauerint. Sed Herculis gloria, & qui barbaris semper fuerunt prælati Græci, in causa fuerunt, ut & illæ in Arabia deserta Stympthalides nostra etate vocarentur.

D E S C R I P T I O.

10

GRammatici quidam Stympthalides aues tanta fuiſſe magnitudine tradunt, vt, vt So-
 lis radios obumbrare dicerentur, quamuis hoc frequentia potius, quàm magnitudi-
 ni videatur tribuendum. *a* Pausanias verò magnitudine Grues aquare, nec maiores ef-
b *Lib. 11.* ſe ſcribit, *libus cetera eſſe ſimillimas, vti tamen habere firmiora, & non vt lites obliqua.* *b* *Pli-*
cap. 37 nius cirrhatas eas facere videtur, vbi ait, *In capite paucis animalium, nec niſi volucris apices, Pha-*
Vanellus ſiana corniculis, *Stympthalidæ cirrho.* Hinc author obſcurus, qui de natura rerum ſcripſit, Vanel-
Auis cur lum auem vulgò dictum, ſeu Capellam Ariſtoteles, Stympthalidem Plinij eſſe arbitratuſ eſt, Vanel-
Stympha- non alio, vt apparet, argumento perſuaſus, quam quòd Stympthalidi Plinius tribuit. Nam, &
lis credita Vanellus quoq. cirrathuſ eſt. Sed eadem ratione ſelem Mineruam feceris, quòd cæſij vtriq. 20
c *Argon. 2* ſint oculi. *c* Apollonius miſſiles earum pennas fuiſſe fingit, quibus tanquàm ſagittis homines
 vulnerant. Quare ſidem, & naturæ ordinem ſuperans Claudiano Poetæ credibilis reddituſ
 eſt, Hiſtriciſ exemplo: de quo ita canit.

*Audieram memorande tuas Stympthalæ volucres
 Spicula vulniſco quondam paſſiſſe volatu,
 Nec mihi credibilis ferrata fabula pinne
 Viſa atq. datur ecce ſides, & cognitiſ hyſtrix
 Hercules affirmat aues, &c.*

*Hyſtriciſ
 deſcriptio*

Huic enim

*Haſ corpore toto
 Syluaſ minax iaculiſq. rigens in pralia creſcis
 Piſturata ſeges, &c.
 Sed non hec acies riſu ſylueſtris echinni
 Fixa manet, crebris propugnat iactibus vltro,
 Et longè ſua membra regit totumq. per aurat
 Euolat excuſſum natuſo miſſile iugo,
 Interdum fugiens Parithorū more, ſequentem
 Vulnerat, &c.*

30

L O C V S.

IN agro Stympthalorum, inquit *a* Pausanias, ſons eſt, è quo *A*ſarianuſ *C*æſar Corinthiſ aquam in-
 tra mentia deduxit. In oppido Hagnani hyeme ſons lacum efficit, unde Stympthaluſ amnis exit. 40
Ac Hæc quidem lacuſ ſiccato amniſ aquato labitur alueo, ac terram per cuniculuſ ſubſens in
Argolico ſe demum agro proferit, ibiq. nomine mutato pro Stympthalo *E*raſinuſ vocatur. De eadē pa-
 lude idem miraculoſam hanc reſert hiſtoriam, quam quia iucūda eſt, & ſcitu digna (quamuis
 ea parum ſit exorbita) tamen ſubnectamus. Cū Stympthalia *D*iana, cui eo loco templuſ erectūſ
 erat, ſolemne ſacrum indigentiuſ omni ex parte factūſ eſſet, ac in primis patrij riſuſ prætermiſſuſ,
 lucuſ repentiſ ſuper eam canerem corruuſ, quam ſubter Stympthaluſ amniſ meat. Obſepio igitur oſio
 aqua reſluens laiè omnem campuſ hauè minus ſtadiorum 400 perſeūto Hagnō occupauit. Forſidina
 accidiſ, vt venator ceruam fugientem perſequens, cū illa ſe in ciuſ paludiſ cœnum abiiciſſet, animi
 impetu concuſſuſ per aquaſ natant, cū vrgere non priuſ deſeruiſ, quàm idem hiaſuſ, & feram, & ve-
 natorem abuſumpſerit, mox, & Hagnantem aquam amniſ via patefacta conſecutam, ac totam paludem 50
b *Lib. 12.* vna die ſiccataſ tradunt. Sacrum *D*iane apparatuſ, & magnificentiſ factūſ. Sed Stympthali-
Orig. c. 7. deſ aueſ *b* *I*ſidoruſ marinaſ eſſe dicit, & in iſulſ quas Stympthalideſ dicunt, agere. Haſ ta-
 men Authoruſ nemo, quod equidem ſcio, memorat. Apolloniūſ eaſ circa *A*retiaden iſulā
 collocare videtur, quam primum ab *O*trera *M*artiſ filia habitataſ fuiſſe fuerunt. Meminit earū
*T*imagenuſ, & *P*ſander in *S*cythiam eaſ euolaſſe tradent, vnde & primūſ venerint in *A*rcā-
 diam, hinc poſtea ad *A*retiadaſ iſulaſ ab *H*ercule propuſaſ. Eaſdem *A*rabiaſ quoq. deſerta
 præter ceteraſ feraſ volucreeſ aluiſſe, author eſt Pausanias, vt ſuprà etiam meminimūſ. Qua
 de re etiam *A*rabicaſ aueſ vocat, ſuſpicatuſ quodaſ ex illiſ *A*rabiaſ relictaſ Stympthaluſ *A*rcā-
 diæ tranſuolaſſe, alioquin natura caldem, loco tandem diuerſaſ eſſe.

VICTVS. FERITAS.

Idem Pausanias humana carne vesci solitas refert, adeoq. fuisse feras, vt in homines non minus, quam Leones, ac Pantheræ grassarentur. Quin, & missilibus pennis armatas referunt, quibus haud aliter, quam sagittis ciaculatis insectantes vulnerarent; seseq. defenderent. Sed, & rostro plurimum valere dictæ sunt, quo in illos, si qui ad eas capiendas accederent, feriebantur, vulneratosq. occidebant. Id tanta duritie fuisse fertur, vt vel ferrea hominum scuta perforaret. *a* Lucretius vnguibus quoq. formidabiles esse scribit.

*Thracen Bithoniasq. plagas, atq. I smara propter
Tantoperè offecerent vobis, vncisq. timende
Vnguibus Arcadiæ volucres Symphala colentes.*

10 Infignem earū feritatem ac sauitiam *b* Plautus innuit, cum amoris crudelitatem exaggeraret.

*Cum aubus Symphalictis, cum Antæ lucari maueim
Qua cum amore, &c.*

*Rostri.
Symphali-
dum duri-
tias.
a Lib. 7. de
rer. nat.*

b In Persa.

Hoc verò mirū est, quod venatores narrant, vestes sibi cōtexere Phloinas, quibus rostra Stymphalidum non aliter, quam minorū auium alæ visco detineantur. Hæc ex Pausania transferentes, Gillius corticeam vestem, *c* Leonicerus multiplicem pannosamq. tunicam, verterunt. Sed Phlus vel phleos genus est stirpis Theophrasto, ex quo Phloinæ vestes cōficiēbātur, quarum, & Pollux meminit. Hæc aues easq. innumeras ex Stymphalide palude Hercules abegisse fertur. Pausanias ab eo sagittis confectas narrat. Pisander Camirentis aues ab Hercule occisas negat, sed crotalorum strepitu abactas, neq. aliter potuisse, nisi crotali seu crepitaculi ærei sonitu perterrefactas, quod à Vulcano fabre factum Minerua acceperit, & Herculi donauerit. Hæc *d* Vergilius, vbi de laboribus Herculis agit:

Stymphalides pepulit volucres discrimine quinto.

*Quomodo
copiantur.
Phloina vō
stēs.
c Varjjs.
Phlus, vel
Pleos.*

*d In Trag.
e L. 2. de ra-
pti Troserpo*

30 Et *e* Claudianus, vbi Herculem alloquitur:

*Solus Amazono cinctus Stymphalidas arcu
Appetit, occiduo ducis ab orbe greges.*

Item Catullus eodem sensu.

*Tempore quo certa Stymphalia monstra sagitta
Perculis, imperio deiectionis heri,*

f Author quoq. Austria dum memorat:

*Latibifero quondam superatum Stymphalon arcu,
Victaq. ad Argolicum referentem monstra tyrannum.*

f Lib 2

g Papinius item Statius inter cætera Arcadiæ loca recenset.

— Hercules vulgatos robore montes

Monstriferum Erymanthos, & arisonum Stymphalon.

g Thibai. 3

40 Aerisonum Poeta vocat, quod, vt antè retulimus, ingenti æreorum crepitaculorum sonitu, seu, vt Pherecides tradit, æreæ tabulæ collisu ab Hercule pulsas ex Arcadia fabulentur. Crotalum seu æneam illam tabulam, quam alij Vulcani opus esse asserunt, quidam ab ipso Hercule fabricatum putant, quibus accedit Hellanicus. Mnasis huius rei propriam historiam scribit, & Stymphalides Stymphali heroicæ virtutis hominis, & Ornithæ puellæ fuisse filias ait, ab Hercule ex tinctas, quod hostibus Molionis intra urbem receptis, portas ei clausissent. Pherecides verò nō mulieres, sed aues fuisse ait ab Hercule interemptas. Higinus in hac fabula non parum ab alijs variat. Argonautæ, inquit, cum ad Insulam Dianam venissent, & aues pennis suis pro sagittis vten-
tes eos conficerent, cum multitudini resistere non possent, ex Phineimōitu clypeos, & hastas sumperunt, exq. more Curetum sonitu eas fugarunt.

DE SIRENIBVS. Cap. IV.

Sirenes ideò inter volucres fabulosas, easq. rapaces reponi quoq. posse videntur, quod quos cantus sui lenocinio ad se pelliciebant, deuorare fingerentur.

ÆQVIVOCA.

SIRENES, & Onocentauros *a* Esaias demones quosdam vocat, qui certa quadam corporis figura assumpta ad desolationem ciuitatis alicuius ira numinis missi sunt. *a* Syri verò Cygnos interpretantur. Hi enim loti ex aqua sursum in aerem volant, & suauem
quen.

*a Ca. 13. &
14.*